

KULAK, BURUN VE
BOĞAZA
ETKİLİ İLAÇLAR

Kulağı Etkileyen İlaçlar

- 1) Dış kulak iltihabının tedavisinde kullanılan ilaçlar
- 2) Orta kulak iltihabının tedavisinde kullanılan ilaçlar olmak üzere iki kısımda incelenir.

Burunu Etkileyen İlaçlar

Burun alerjisinde kullanılan ilaçlar ikiye ayrılır.

- 1) Topikal nazal dekonjestanlar (kan akımını azaltması)
- 2) Enfeksiyonda kullanılan burun preparatları

Orofarinks (Gırtlığın arka kısmını) Etkileyen İlaçlar

- 1) Ağızda yara ve iltihapta kullanılan ilaçlar
- 2) Orofarinks enfeksiyonlara karşı kullanılan ilaçlar
- 3) Pastiller ve spreyler

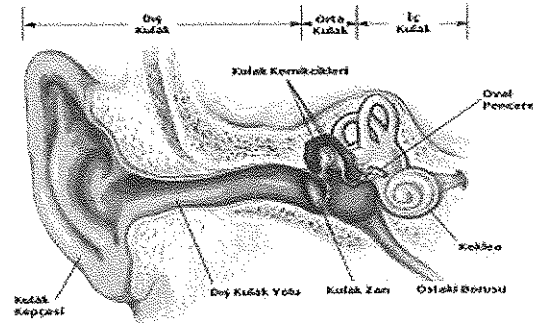
Otitis Externa Tedavisinde Kullanılan İlaçlar:

Otitis Externa: Dış kulak yolu derisindeki iltihabi reaksiyondur. Tedavide kortikosteroid ve antibiyotikler kullanılır.

İlaç	Müstahzar örneği	Etkisi/kullanıldığı durumlar	Yan etkiler
Deksametazon	Cebedex®, Dekort®, Dexacom®, Onadron®, Spersadex®	Kortikosteroid kulak damlası; antiinflamatuvar (inflamasyona(yangı) karşı kullanılan ilaçlar)	Uzun süre kullanılmamalıdır
Prednizolon	Codelsol®, Norsol forte®, Otimisin® (lokal anesteziyle kombine)		
Gentamisin	Genta®, Gentagut®, Gentasol®, Gentamisin®		
Neomisin	Cebemyxine®, Neosporin®, Thiocilline®	Antibakteriyal göz/kulak damlası	Kullanım 1 hafta ile sınırlanmalıdır; gebelik ve emzirmede dikkatli kullanılmalıdır; yerel tahriş, ender olarak alerji görülebilir.
Nitrofurazon	Furazol®		
Rifamisin SV	Famisa®, Rifocin®		

- 4) Ağız çalkalama solusyonları, gargaralar ve diş macunları
- 5) Ağız kuruluğunun tedavisinde kullanılanlar olmak üzere 5'e ayrılır.

Kulağın Anatomisi



Kulağı Etkileyen İlaçlar

İlaçlar lokal etki amacı ile dış kulak yoluna uygulanır ve kulağa uygulanan başlıca farmasötik şekil kulak damlalarıdır.

Otitis Media Tedavisinde Kullanılan İlaçlar:

Otitis Media: Orta kulakta oluşan iltihaptır. Özellikle küçük çocuklarda rastlanan şiddetli ağrı nedenidir. Çoğu durumda, özellikle nezle ile birlikte olanı, virüs kökenlidir ve tedavide yalnızca ağrı için parasetamol gibi bir analjezik kullanılması yeterlidir. Akut Orta kulak iltihabının tedavisinde analjezik + sistemik uygulanan bir antibakteriyel kullanılır. Topikal tedavi etkisizdir ve lokal anestezi içeren damlaların tedavide yeri yoktur.

Burunu Etkileyen İlaçlar

İlaçlar lokal veya sistemik etki amacı ile burun mukozasına (intranazal) uygulanır ve başlıca farmasö-

Kortikosteroidler:

İlaç	Müstahzar örneği	Etkisi/kullanıldığı durumlar	Yan etkiler
Beklometazon Budesonid Flunisolid Flutikazon Mometazon Triamsinolon	Beconase® Rhinocort® Nasalide® Flixonase® Nasonex® Nasacort®	Kortikosteroid içeren nazal preparatlar; alerjik rinit tedavisi Dikkat edilecek durumlar: Tedavi edilmemiş burun enfeksiyonlarında ve burun ameliyatının ardından kullanılmamalı; akciğer tuberkulozunda kullanılmamalı	Burun ve boğazda kuruma ve tahriş, burun kanaması ve ender olarak yara, koku ve tat duyusunda bozulma, aşırı duyarlılık reaksiyonlarına ve sistemik yan etkilere neden olabilir.

Antihistaminikler:

İlaç	Müstahzar örneği
Azelastin Levokabastin	Allergodil® nasal sprey Livostin® burun spreyi
Kromoglikat	Allergo COMOD® nasal sprey Rynacrom-M® nasal sprey
Kromoglikat + ksilometazolin	Rynacrom-compound®

tik şekiller damla, nazal sprey, burun aerosolü, pomadır. (Sulfarhin pomad)

Burun Alerjisinde Kullanılan İlaçlar:

Rinit: Burun akıntısıdır. Genellikle kendiliğinden geçer. Alerjik rinit tedavisinde topikal nazal kortikosteroidler, kromoglikat veya antihistaminik (azelastin ve levokabastin) kullanılır; Çocuklarda ilk seçenek kromoglikat kullanımındır.

Sinuzit: Sinuslerde enfeksiyon/inflamasyondur. Tedavisinde sistemik antibiyotikler kullanılır.

Sistemik kortikosteroidler- ancak işten alıkoyucu, şiddetli belirtilerin olduğu durumlarda kısa süreli olarak kullanılır.

Topikal Nazal Dekonjestan İlaçlar:

Burun mukozasındaki kan damarlarında kasılmaya yol açan ve böylece burun mukozasının şişkinliğinin azalmasını sağlayan ilaçlardır. En güvenli olanı bir kaç saat rahatlamayı sağlayan efedrinli burun damlalarıdır. Diğerleri de, fenilefrin, indanazolin, ksilometazolin ve oksimetazolindir.

Bunlar daha güçlü etki, daha güçlü geri dönüştürücü etki gösterirler; ancak tüm ilaçlar MAO inhibi-

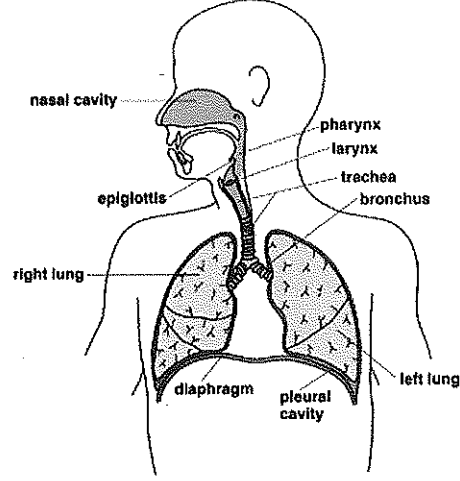
torleri ile aynı zamanda kullanıldığında hipertansif krize neden olabilir.

Ipratropiyum bromür:- alerjik olmayan sulu burun akıntısında kullanılır.

Akut enfeksiyonun belirtilerin giderilmesinde ılık nemli hava inhalasyonu yararlıdır.

- ✓ Serum fizyolojik (%0.9 sodyum klorur çözeltisi): Berko-Fiz®, Fizyogut®, Fizyolen®, Lyomer® (steril izotonik deniz suyu), Otrisalın (%0.74 sodyum klorur), Physiologica Gifrer®, Rhinomer®, Ser Damla®, Serum fizyolojik®

Orofarinks Etkileyen İlaçlar



İlaç	Müstahzar Örneği	Etkisi/kullanıldığı durumlar	Yan etkiler
Efedrin	Rinalmit®	Sempatomimetik; nazal konjesyonda (kan göllenmesi) kullanılır aşırı ya da uzun süreli kullanılmamalıdır.	3 aylıktan küçük bebeklerde dikkat edilmelidir; yerel tahriş, aşırı kullanımda tolerans ve etkide azalmaya neden olabilir.

İlaç	Müstahzar Örneği	Etkisi/kullanıldığı durumlar
Indazolin Ksilometazolin	Farial® Naze®, Rinizol®, Xylo-COMOD®	Nazal dekonjestanlardır. (kan göllenmesini azaltan)
Nafazolin	Anamur®, Deltarhinol®, Enflucide®, Pivanol®	
Oksimetazolin	Burazin®, İliadin®, Oksinazal®, Burnil®	
Tetrahidrozolin		
Fenilefrin + klorfeniramin	Nostil®, Rinosil®	Kombine nazal dekonjestanlardır.
Efedrin + antihistaminik	Sulfarhin®	

Orofarinksi Etkileyen İlaçlar:

Ağızda ülserasyon ve inflamasyonda kullanılan ilaçlar:

1. Benzidamin hidroklorür (Beniflex®, Benzidan®, Tanflex®, Tantum®, Ternex®).
Gargara, draje, jel. Bu ilaçlar orofarinkteki ağrılı iltihap, çeşitli ülseratif durumlardan kaynaklanan rahatsızlık duygusunun hafifletilmesinde yararlıdır. Ancak bazı hastalar sulandırılmadan kullanılan solüsyonun yanma hissi uyandırdığını belirttiğinden eşit miktarda suyla karıştırılarak kullanılmalıdır.
2. Triamsinolon (Kenacort-A Orabase®). Kortikosteroid; ağız ve ağız çevresindeki yaralarda kullanılır.
3. Lidokain (Calgel®, Dentinox®, Dişinol®). 6 aydan büyük bebeklerde diş çıkarma ağrıları için kullanılır. Lidokain içeren preparatlar, ağız yaralarında ağrının giderilmesi için kullanılır; uzun süre kullanılmamalıdır.
4. Dekspantenol (Bepanthen® pastil). Ağızdaki hafif yaralarda kullanılır.
5. Metilen mavisi + Rezorsin (Bucu bleu®). İnce bir fırça ya da bir parça pamukla hasta mukozaya

yada deri üzerine günde 3 kez uygulanır. İlaç yutulmamalıdır. Bir bardak suya 8-10 damla konularak gargara yapılır.

6. Stronsiyumlu diş macunu (Sensodyne®). Diş etlerindeki aşırı duyarlılığa karşı kullanılır.

Orofarinkteki enfeksiyonları:

Boğaz ağrısının en sık rastlanan nedeni antienfektif tedaviye yanıt vermeyen virus enfeksiyonlarıdır.

Bakterilere bağlı boğaz ağrısında sistemik penisilin tedavisi uygulanmalıdır.

Mantar enfeksiyonlarında Amfoterisin, Mikonazol kullanılır Bunların bukal preparatları yoktur. Ağız ve ağız çevresindeki mantar enfeksiyonlarında kullanılır; uzun süreli tedavide bulantı, kusma, ishal yapabilir. Nistatin (Fungostatin®, Mukostatin®) oral susp.

Pastiller ve spreylere:

Antiseptik pastiller ve spreylere yararlı bir etkisi olduğuna ilişkin inandırıcı bir kanıt yoktur.

Bu preparatlar bazen dil ve dudaklarda yara ve sızıya yol açar. Bazıları ağrıyı gideren lokal anestezipler içerirse de duyarlılaşmaya neden olabilir.

Pastiller

İlaç	Müstahzar Örneği	Etkisi/kullanıldığı durumlar
Setilpiridinyum Klorür	Aseptol®, Garol®, Penipastil®	ağız hijyeninde kullanılır.
Klorheksidin glukonat	Disinfecting®, Klorhex®, Kloroben®, Orehex®, Medişcrub®	ağız hijyeni, plak oluşumunun önlenmesinde kullanılır.
Heksetidin	Heksoral®, Hekzoton®	ağız hijyeninde kullanılır.
Povidon-iyot	Batticon®, Betakon®, Biokadin®, Isosol®, Polyod®	ağız hijyeninde kullanılır. Dikkatli kullanılması gereken durumlar: Gebelik, emzirme de dikkatli kullanılmalıdır. Tiroid bozuklukları olan ya da lityum tedavisi gören hastalarda sürekli kullanılmamalıdır.

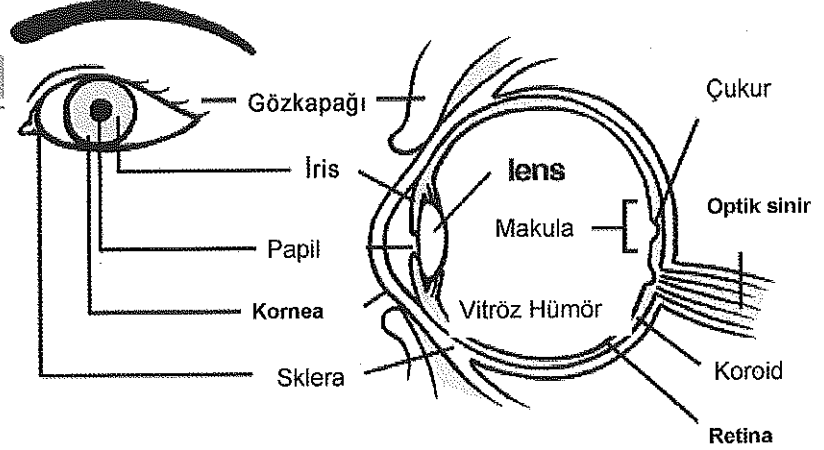
Dequadin®, Hydrotriçine®, Kansuk pastil®, Meyan balı®, Neolet®, Okamentol®, Pastisin®, Salvia®, Senben®, Sorbeks®, Strepsils®, Vicks®

Gözün Anatomisi

Göze Etkili İlaçlar

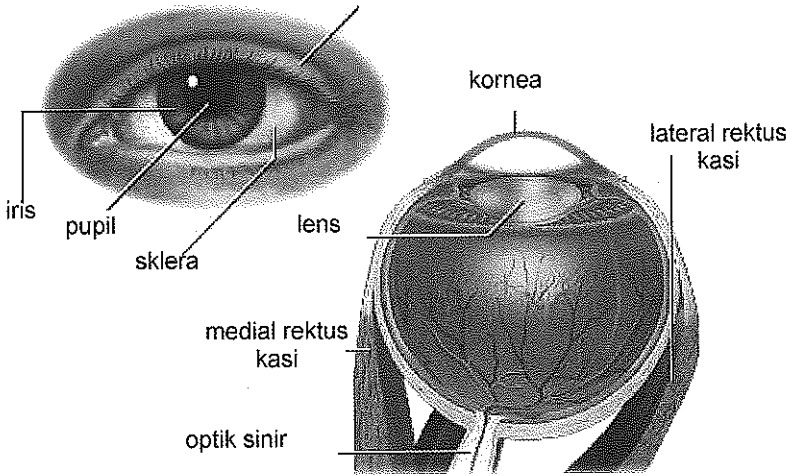
İçerik

1. Antienfektif göz preparatları
2. Kortikosteroid ve diğer antienflamatuvar preparatlar
3. Midriyatik ve sikloplejiler
4. Glokom tedavisi
5. Lokal anestezipler
6. Gözyaşı eksikliği, oküler kayganlaştırıcılar ve astrenjanlar
7. Tanı amaçlı ve perioperatif göz preparatları
8. Konjunktiva hiperemisini gidermek için kullanılan ilaçlar



Göze Etkili İlaçlar

İlaçlar göze topikal (bölgesel) olarak en çok göz damlası ya da göz merhemi şeklinde uygulanır. Ancak ilaçların fazla gelen bölümünün gözyaşı kanallarından aşağı aktıktan sonra burun mukozasından emilmesi ile genel dolaşıma katılması sonucunda genellikle istenmeyen etkiler meydana gelir ve göz preparatları uygulanacağı zaman steril olmalıdır. Evde kullanılmak üzere hazırlanan ambalajlardaki göz damlaları açıldıktan sonra, başka türlü belirtilmediyse, 4 haftadan uzun kullanılmamalıdır.



Antienfektif göz preparatları:

ANTİBAKTERİYEL GÖZ PREPARATLARI

İlaç	Müstahzar örneği	Etki
Fusidik asit	Fucithalmic®	Antibakteriyel (göz damlası)
Gentamisin	Genta®, Gentagut®, Gentasol®, Gentsin®	
Kloramfenikol	Kemicetine®	
Lomefloksasin	Okacin®	
Neomisin sulfat	Cebemyxine®, Neosporin®, Thiocilline®	
Nitrofurazon	Furazol®	
Ofloksasin	Exocin®	
Oksitetrasiklin	Polimisin®, Terramycin®	
Polimiksin B sulfat	Polytrim® (trimetoprimle kombine)	
Rifamisin SV	Famisa®, Rifocin®	
Siprofloksasin	Ciloxan®, Siprogut®	
Sulfasetamid	Blephamid Liquifilm®, Suprenil®	
Sulfizoksazol	Gansol®	
Tobramisin	Thilomaxine®, Tobraşed®, Tobrex®, Tobsin®	

ANTİVİRAL GÖZ PREPARATLARI

İlaç	Müstahzar örneği	Etki
Asiklovir	Herpeks® Viropus® Zovirax®	Antiviral (oftalmik pomad)
Trifluridin	TFT-Thilo®	

2. Kortikosteroid ve diğer antienflamatuvar preparatlar:

İlaç	Müstahzar örneği	Etki
Deksametazon	Cebedex®, Dekort®, Dexacom®, Dexam-Sine®	Kortikosteroid (göz damlası, göz pomadı), enflamasyonun yerel tedavisinde kullanılır.
Fluorometolon	FML Liquifilm®, Flarex®	
Hidrokortizon	Cortimycine®	
Prednizolon	Codelsol®, Norsol Forte®, Pred-Forte®	
Triamsinolon	Kenacort-A®	
Antazolin	Alergoftal®	Antihistaminik (göz damlası), alerjik konjuktivit tedavisinde kullanılırlar.
Levokabastin	Livostin®	
Lodoksamid	Alomide®, Thilomide®	Alerjik konjuktivit tedavisinde kullanılırlar
Opatadin	Patanol®	
Kromoglikat	Allergo-COMOD®, Allersol®, Opticrom®	
Spaglutamat	Naaxia®	

3. Midriyatikler ve sikloplejikler:

Midriyazis: Göz bebeğinin genişlemesidir. Siklopleji ise iris silyer kası felcidir.

Midriyatikler

İlaç	Müstahzar örneği	Etki
Atropin sulfat Siklopentolat Tropikamid	Atrosol® Siklomid®, Sikloplejin® Tropamid®, Tropicamid	Antimuskarinik; pupillayı genişletici etki; göz dibi muayenesi, bazı göz hastalıklarında kullanılır.
Fenilefrin	Fenilefrin®, Mydfrin®	Sempatomimetik

Dikkat edilmesi gereken hususlar:

1. Hastalara midriyazis sırasında ve 1-2 saat sonraya kadar taşıt sürmemeleri gerektiği bildirilmelidir.
2. Midriyatik ve sikloplejik ilaçlar gözde geçici batma ve göz içi basıncında artmaya neden olurlar; uzun süre kullanımda yerel tahriş, ödem ve konjuktivite meydana gelebilir.
3. Antimuskarinik midriyatik ilaçların kullanımı sırasında kontakt dermatit (konjuktivite) de sık görülür.

4. Glokom tedavisi:

Genellikle göz içi basınçta yükselme ile birlikte görülen bir grup göz bozukluğunu kapsar. Glokomun tedavisi için halen yalnızca göz içi basıncı düşüren ilaçlar vardır, bunlar değişik mekanizmalarla etki yaparlar ve tedavisinde, glokomun tipine göre göz damlası kullanılır.

Miyotikler (Göz bebeğini daraltan ilaçlar); yalnızca uzman gözetiminde kullanılır.

Bunlar; Karbakol (Miostat®), Pilocarpin (Pilocarsol®, Pilosed®),

Sempatomimetikler; Gözde şiddetli ağrı ve kızarmaya neden olabilirler. Hipertansiyon ve kalp hastalığı olan hastalarda dikkatli kullanılmalıdır. Brimonidin (Alphagan®)

Beta blokerler; Yüzeysel uygulamada sistemik emilim gerçekleşebileceğinden, beta bloker içeren göz damlaları bradikardi, ya da kontrol altına alınmamış kalp yetersizliği olanlarda kontrendikedir. Astım ya da KOAH öyküsü olan hastalarda, başka bir tedavi seçeneği olduğu sürece beta bloker içeren göz damlaları kullanılmamalıdır. Bu ilaçlar; Betaksolol (Betoptic®), Carteolol (Carteol®), Levobunolol (Betagan® Liquifilm), Metipranolol (Turoptin®), Timolol maleat (Cusimolol®, Nyolol®, Timoftal®, Timoptic®, Timosol®).

Karbonik anhidraz inhibitörleri ve sistemik ilaçlar; Göz içi basıncı düşürürler. Genellikle uzun süreli tedavi için tavsiye edilmez. Bunlar; Asetazolamid (Diazomid®), Brinzolamid (Azopt®)

Prostaglandin analogları; Prostaglandin analogları olarak Latanoprost (Xalatan®), Travaprost (Travatan®) kullanılır. Hastalar göz rengindeki herhangi bir değişime bakımından izlenmelidir.

5. Lokal anestezipler:

Lokal anestezi olarak Oksibuprakain (Benoxinate®, Novesin®) ve Proksimetakan (Alcain®, Opticaine®) kullanılır.

6. Gözyaşı eksikliği, oküler kayganlaştırıcılar ve astrenjanlar:

Hipromeloz (Dacrolux®, Tears Naturale®); göz yaşı eksikliğinde kullanılır. Yeterli rahatlama sağlamak için sık (örn. saatte bir) damlatılması gerekebilir.

Karbomerler (Lacryvisc®, Siccapos®, Thilo-Tears®, Viscotears®); göz yaşı eksikliğinde, günde 3-4 kez kullanılır.

Polivinilpirolidon (Oculotect Fluid®, Protagent®), Polivinilalkol (Liquifilm Tears®, Refresh®, Siccaprotect®) kullanılır.

7. Tanı amaçlı ve perioperatif göz preparatları:

Tanı Amaçlı Göz Preparatları: Tanı amaçlı girişimlerde, yaraların ve yabancı cisimlerin saptanması amacı ile kullanılır. Bu ilaçlar Fluoresein sodyum (Fluorescite®, FluoreszeinSE Thilo®)dır.

Perioperatif Göz İlaçları: Gözün ameliyata hazırlanmasında kullanılan ve ameliyat sırasında gözün ön kamerasına enjekte edilen ilaçlardır. Bunlar; Asetil kolin (Miochol-E®), Aproklonidin (Iopidine®), Diklofenak sodyum (Inflased®, Voltaren® Ophta), Flurbiprofen sodyum (Ocufen® Liquifilm), Indometasin (Indocolir®), Ketorolak trometamol (Acular®).

Sodyum Hiyaluronat Ve Diğer Yapışkan Ve Esnek Olan Maddeler: Göz ameliyatları sırasında göz küresinin basıncını dengelemek ve göz içi dokuları korumak amacı ile göze enjekte edilirler. Bu amaçla kullanılan ilaçlar Amvisc®, Biolon®, Coatel®, DK-Line®, Healon®, IAL®, Ophtalin plus®, Provisc®, Viscoat®'tır.

8. Konjuktiva hiperemisini (Kan akımı artışı) gidermek için kullanılan ilaçlar:

Alerjik, mikrobik ya da yaraya bağlı durumlarda bu ilaçlar gözdeki kızarıklığı gidermek için lokal olarak kullanılabilir. Tıbbi önemleri tartışmalıdır, kozmetik önemleri vardır. Tedavide kullanılan ilaç Tetrahidrozolindir. (Eye-Visol®, Visine®, Zenkain®)